



GABRIELLE DE BOURG

SIDAN 1

Fakta om rollspel

Lärarmaterial



VAD HANDLAR BOKEN OM?

I boken kan du läsa om olika typer av rollspel, till exempel bordsrollspel, lajv och onlinerollspel. I varje rollspel finns en spelledare som berättar och beskriver handlingar som spelarna hamnar i. I ett rollspel samarbetar man och skapar en berättelse tillsammans.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer. (SV 4–6)
- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt. (SV 4–6)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. (SV 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel grafiska modeller. (SV 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.



LGRSÄR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva enkla texter. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. (SV 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel bilder och grafiska modeller. (SV 4–6)
- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV 4–6)
- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt och ställa frågor. (SV 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

MINA ORD, DINA ORD

1. Dela ut ett papper till varje elev som är delat i två spalter. I den ena spalten ska rubriken vara Mina ord och i den andra spalten ska rubriken vara Dina ord.
2. Sätt en timer på cirka 3 minuter.
3. Låt eleverna enskilt sammanfatta boken genom att skriva ord i spalten Mina ord. Några elever fyller hela spalten med ord och några kanske endast skriver fem ord. Exempel: online, spelledare, regissör, röstchatt, rekvisita, rollformulär, brädspel, genrer.
4. När tiden är ute går eleverna runt i klassrummet och frågar en kompis:
5. Elev A: "Hej, vad har du skrivit för ord?"
6. Elev B läser upp sina ord. Om det är något ord som elev A inte har skrivit så skriver hen upp det i spalten Dina ord. Sedan läser elev A sina ord för elev B och elev B skriver upp nya ord.
7. Antingen går eleverna runt och samlar ord tills spalten med Dina ord är full eller så sätter ni timern på 5–7 minuter, beroende på grupp.
8. Gemensamt går ni igenom vilka "nya ord" eleverna har hittat under Dina ord.



STÄLL FRÅGOR TILL TEXTEN

När eleverna har läst *Fakta om rollspel* ska de träna på att göra om de olika kapitelrubrikerna i boken till frågor. En del kapitelrubriker är redan frågor så då kan eleverna skriva en ny fråga eller bara ge ett svar. När frågan är ställd är det den de ska försöka besvara när de läser stycket under rubriken. Detta arbetssätt gör att eleverna lättare vet vad de ska fokusera på under läsningen. Rubrikerna i boken är:

Vad är rollspel?

Fråga _____

Svar _____

De första rollspelen

Fråga _____

Svar _____

Populärt igen

Fråga _____

Svar _____

Många olika rollspel

Fråga _____

Svar _____

Svenska rollspel

Fråga _____

Svar _____

Rollspel på bord

Fråga _____

Svar _____



Rollspel online

Fråga _____

Svar _____

Hur spelar man?

Fråga _____

Svar _____

Tärningar

Fråga _____

Svar _____

Slå ett slag

Fråga _____

Svar _____

Lära av andra

Fråga _____

Svar _____

Kom igång

Fråga _____

Svar _____



ARBETA MED BEGREPPEN

Begrepp: rollspel, lajv, session, tärning, online, spelledare, regissör, röstchatt, rekvisita, rollformulär, brädspel, genrer, berättelse

Här är förslag på olika sätt att arbeta med ovanstående begrepp.

Fråga, fråga, byt

Dela ut var sin lapp med olika begrepp från boken till eleverna. Låt dem mingla runt i klassrummet. När de träffar en kompis visar de sitt begrepp och låter kompiserna förklara det. Båda gör detta med sina begrepp innan de byter lappar med varandra och minglar vidare.

Med andra ord

Lägg lapparna upp och ner i en hög på bordet. En elev plockar upp en lapp och håller upp den mot pannan. De andra eleverna ska sedan ge ledtrådar så att eleven som har lappen mot pannan ska kunna lista ut begreppet.

Sortera/gruppera begreppen

Eleverna ska sortera/gruppera begreppen och kunna motivera hur de har tänkt.

Förklara med en mening

Eleverna ska förklara begreppet med en mening eller skriva en faktamening med begreppet.

Faktatext

Skriv en faktatext med begreppen som stödord.



SPRINGDIKTAMEN

Förbered: Skriv ord från boken på lappar. Det kan vara bra att börja med cirka 10 ord.

Exempel på ord: rollspel, lajv, session, tärning, online, spelledare, regissör, röstchatt, rekvisita, rollformulär, brädspel, genrer, berättelse

1. Gå igenom lapparna med eleverna. Vad står det?
2. Sätt upp lapparna utspritt i kapprummet/korridoren.
3. Dela in eleverna i par. En ska vara skrivare och en springare.
4. Sätt en timer på cirka 4 min.
5. När tiden startar ska springaren springa ut i kapprummet, läsa ett ord, och springa in till skrivaren och säga ordet.
6. Välj om skrivaren skriver ordet på papper, dator eller ipad. När skrivaren har skrivit ordet springer springaren ut igen i kapprummet och letar upp ett nytt ord.
7. När tiden är ute går ni igenom hur många ord varje par har lyckats hinna med att skriva och vilka ord det är.

Fortsättning: Man kan sedan byta roller så att skrivaren får vara springare och tvärtom.

STAFETTLÄSNING

Stafettläsning, som högläsning, fångar många elever. Här kan elever som känner sig osäkra på läsningen, välja hur mycket de vill läsa. Metoden innebär att du som lärare börjar läsa en bit ur boken (cirka en sida). Sedan fortsätter en elev att läsa några meningar, eller en bit av boken (du kan begränsa längden), för att sedan lämna över läsningen till nästa elev, som fortsätter, och så vidare. Detta kan göras i helklass, eller i grupper.



FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Ge tre exempel på rollspel.
Onlinerollspel, bordsrollspel och lajv.
2. Vad står lajv för?
Det betyder levande rollspel där du använder hela din kropp när du spelar.
3. Vad handlar rollspel om?
Det handlar om att samarbeta och skapa en berättelse tillsammans.
4. Vad heter det första rollspelet som släpptes 1974?
Det heter "Dungeons & Dragons".
5. När blev det populärt med rollspel i Sverige?
Det var populärt på 80-talet.
6. När minskade intresset för rollspel?
Det minskade på 90-talet.
7. Vad betyder Critical Role?
Det är en stream där kända röstkådespelare spelar rollspel ihop.
8. Vad betyder genre?
Det är en stil på ett rollspel, en bok eller en film.
9. Vad heter två kända svenska rollspel?
Två exempel är "Mutant" och "Ur Varselklotet".
10. Vad börjar spelarna med att göra?
De börjar med att skapa sina egna rollpersoner.
11. Vad är ett rollformulär?
Ett papper där man skriver sin karaktär.
12. Vad kan man använda för verktyg när man spelar rollspel?
Oftast bara penna och papper men man kan ha kartor, figurer och rekvisita.
13. Vad betyder det att man spelar online?
Att man spelar med hjälp av internet.



14. Vad är röstchatt?
Ett program genom internet, flera personer kan prata samtidigt.
15. Hur förkortar man spelledare i rollspel?
Det förkortas SL.
16. Vad har spelledaren för roll?
SL är berättare och beskriver situationerna och kan även ha biroller.
17. Vad är rollspel kända för?
De är bland annat kända för sina olika tärningar.
18. Hur får man reda på hur många tärningar man ska använda och när man ska slå?
Det står i spelbeskrivningen.
19. Vad betyder 1T6?
Det betyder en sexsidig tärning.
20. Hur kan man se hur ett rollspel går till?
Man kan lyssna på rollspelspodcasts eller se på Youtube.
21. Vad är en startlåda?
Den innehåller det viktigaste för att komma igång att spela och är oftast skriven för dem som vill komma igång.
22. Vad är en session?
Det är ett speltillfälle.
23. Vad är soloäventyr?
Det är spel som du spelar helt själv.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten.
Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

24. Hur kan tärningarna se ut i ett rollspel?
De kan vara olika typer av tärningar med fler än 6 sidor.
25. Hur ska man veta vad ens roll ska göra i rollspelet?
Alla spelare har ett rollformulär där det står vad man ska göra.



Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

26. Vad tycker du är ett lämpligt namn på ett rollspel?

Eget svar.

27. Varför tror du att rollspel med kända röstkådespelare är populära?

Eget svar.

28. Vilken typ av genre skulle du vilja spela?

Eget svar.

29. Finns det åldersgräns på rollspel?

Eget svar.



BEGREPP

Para ihop rätt begrepp och rätt förklaring.

1. Tärningspöl

7 En lång handling som pågår över flera speltillfällen. Består ofta av flera äventyr.

2. Utgåva

8 Ett event där folk ses för att fira något nördigt. Det finns många konvent där rollspel spelas.

3. Tärning

6 En karaktär som spelas av en spelare. Förkortas RP.

4. Äventyr

5 Ett speltillfälle.

5. Session

9 Vilket regelsystem ett rollspel använder. Olika spel har olika regelsystem.

6. Rollperson

3 Det som avgör dramatiska situationer. Skrivs som antal tärningar och sedan hur många sidor, så 2T6 betyder två stycken sexsidiga tärningar.

7. Kampanj

1 Ett spel där du slår flera tärningar samtidigt för att avgöra om du lyckas.

8. Konvent

2 Många spel kommer i flera utgåvor, där en nyare uppdaterar reglerna och världen. Ofta kan nya utgåvor nästan kännas som ett nytt spel.

9. System

4 En handling till ett rollspel. Kan vara kort och bara ta en session eller sträcka sig över flera.